

Uniwersytet Łódzki

Wydział Fizyki i Informatyki Stosowanej

Prof. dr hab. Zbigniew Klusek
Katedra Fizyki Ciała Stałego
Zakład Fizyki i Technologii Struktur Nanometrowych
Uniwersytet Łódzki
ul. Pomorska 149/153
90-236 Łódź

Łódź, dn. 03 lutego 2015

Recenzja w sprawie postępowania habilitacyjnego doktora Mariusza Zdrojka

Doktor Mariusz Zdrojek urodzony w 1978 r. uzyskał w roku 2002 stopień magistra nauk fizycznych w zakresie fizyki technicznej na Wydziale Fizyki Technicznej i Matematyki Stosowanej Politechniki Warszawskiej. W roku 2006 otrzymuje stopień doktora nauk fizycznych w zakresie fizyki na Wydziale Fizyki Politechniki Warszawskiej oraz stopień doktora nauk fizycznych w zakresie badań materiałowych na Uniwersytecie w Lille. Promotorami rozprawy doktorskiej „Properties of carbon nanotubes probed by electrostatic force microscopy and Raman spectroscopy” byli prof. nzw. dr hab. Leszek Adamowicz i prof. Didier Stievenard. Recenzentami w przewodzie doktorskim był prof. dr hab. Jerzy Garbaczek oraz prof. Philippe Lambin. Zarówno praca magisterska jak i doktorska zostały uznane za wyróżniające się. Począwszy od roku 2007 zatrudniony jest jako adiunkt na Wydziale Fizyki Politechniki Warszawskiej pełniąc funkcję kierownika pracowni nanostruktur. W okresie od 2007 do 2010 r. odbywa dwa staże podoktorskie w Barcelonie pierwszy z nich w CNN drugi w ICN.

Doktor Mariusz Zdrojek brał udział w 37 konferencjach o charakterze krajowym i międzynarodowym w których dominujący charakter miały wystąpienia w formie referatów (23) w tym 13 zaproszonych. Pozostałe wyniki prezentował w formie plakatowej. Istotnym osiągnięciem dr Zdrojka jest udział w projektach krajowych i międzynarodowych zwłaszcza tych w których pełnił rolę kierownika projektu. To właśnie te projekty dominują w karierze dr Zdrojka po uzyskaniu stopnia doktora. Działalność ta

niewątpliwie związana jest z uzyskanymi patentami i wdrożeniami oraz przyznanymi nagrodami i wyróżnieniami gdzie szczególnie należy podkreślić dwukrotne przyznanie Stypendium Ministra dla wybitnych młodych naukowców. Na wyróżnienie zasługuje również bardzo bogata i różnorodna działalność organizacyjna kandydata na stopień doktora habilitowanego co udokumentował w autoreferacie. W szczególności podkreślić należy też działalność dydaktyczną gdzie oprócz typowych zajęć ze studentami oraz opieką naukową nad studentami i doktorantami kandydat prowadził wykłady na Festiwalu Nauki, wykład dla laureatów olimpiady fizycznej czy też uczestników Uniwersytetu III Wieku. Był też osobą promującą polskie badania dotyczące grafenu między innymi w prasie i telewizji.

Doktor Mariusz Zdrojek posiada imponujący dorobek publikacyjny. W szczególności spis wszystkich publikacji nie stanowiących podstawy do ubiegania się o stopień doktora habilitowanego obejmuje 32 prace w tym prace w tak prestiżowych czasopismach jak Physics Review Letters czy wielokrotnie w Applied Physics Letters. Całkowita liczba publikacji naukowych dr Zdrojka znajdująca się w bazie Journal Citation Reports wynosi 27, a ich sumaryczny Impact Factor zgodny z rokiem opublikowania jest na poziomie 108. Całkowita liczba cytowań bez autocytowań wynosi 336 a Index Hirsha równy jest 10. Należy podkreślić znaczący wzrost dorobku kandydata po uzyskaniu stopnia doktora związany między innymi ze znacznym poszerzeniem tematyki badawczej w stosunku do okresu przed doktoratem.

Ocena osiągnięcia naukowego dr Mariusza Zdrojka

Doktor Mariusz Zdrojek jako osiągnięcie naukowe przedstawił cykl 6 wieloautorskich publikacji i jeden wniosek o udzielenie patentu pod wspólnym tytułem „**Badania własności pojedynczych nanorurek węglowych**”. Do spisu publikacji dołączony jest krótki opis wkładu habilitanta wraz z określeniem udziału procentowego który waha się od 10 % do 80 %. Należy podkreślić, że znaczny udział procentowy kandydata przypisany jest pracom w tak dobrych czasopismach jak Physical Review Letters (80 % i 60%) czy Physical Review B (70 %, 45 %) również wkład do wniosku patentowego na poziomie 40 % należy określić jako wysoki. Sumaryczny Impact Factor cyklu 6 prac wynosi 52.9 natomiast liczba cytowań szacowana jest na ok. 180.

Za szczególnie istotny rezultat składający się na osiągnięcie naukowe dr Mariusza Zdrojka pragnę w pierwszej kolejności wymienić obserwowane przez kandydata zjawisko ładowania się wewnętrznych ścian wielościennej nanorurki węglowej wraz z opracowaniem metodyki wstrzykiwania i detekcji ładunków za pomocą igły EFM. Uzyskany wynik pokazuje, że wielościenna nanorurka węglowa nie zachowuje się jak klasyczny cylindryczny kondensator. Kontynuacją prowadzonych badań było pokazanie nierównomiernego rozmieszczenia nadmiarowych ładunków elektrycznych z tendencją do ich akumulacji na końcach nanorurki. Uzyskany wynik eksperymentalny był zgodny z zaproponowanym modelem teoretycznym nie tylko na poziomie jakościowym ale i ilościowym. Uzyskane wyniki zostały opublikowane w serii dwóch prac w czasopiśmie Physical Review B.

Istotnym osiągnięciem naukowym kandydata było pokazanie, że nanorurka węglowa może pełnić funkcję detektora pojedynczych elektronów. Prowadzone prace w tej dziedzinie były rozszerzeniem wcześniejszych prac dotyczących mapowania niewielkich ilości ładunku elektrycznego w układach z nanorurkami węglowymi. Na uwagę zasługuje tu fakt zaprojektowania przez dr Zdrojka własnego układu pomiarowego w geometrii tranzystora gdzie badano własności kropki kwantowej z selenku kadmu. Główne rezultaty kandydat do stopnia doktora habilitowanego opublikował w czasopiśmie Physical Review Letters. Istotnym jest kontynuacja prac nad zastosowaniem pomysłu pomiaru detekcji pojedynczych elektronów nie tylko w niskich temperaturach ale również w temperaturze pokojowej.

W cyklu kolejnych dwóch prac opublikowanych w Nature Nanotechnology i Applied Physics Letters dr Zdrojek zajmuje się własnościami mechanicznymi nanorurek węglowych. Za najistotniejsze osiągnięcie naukowe dotyczące tej tematyki niewątpliwie należy wymienić opracowanie metodyki wytwarzania rezonatorów nanomechanicznych w oparciu o nanorurkę węglową zawieszoną na dwóch kontaktach metalicznych charakteryzująca się dużym naprężeniem. Godnym uwagi jest fakt, że dr Zdrojek jest tu współautorem publikacji w prestiżowym Nature Nanotechnology posiadającym w roku 2011 Impact Factor 27.27.

Kolejnym istotnym osiągnięciem naukowym dr Mariusza Zdrojka jest zidentyfikowanie tzw. efektu antenowego w pojedynczych wielościennych nanorurkach węglowych za pomocą spektroskopii ramanowskiej. Badania te umożliwiły również określenie zależności polaryzacyjnych widma ramanowskiego indywidualnych wielościennych nanorurek węglowych wraz z opracowaniem metody kontroli lokalnego

grzania laserowego nanorurek za pomocą sterowania polaryzacją światła. Istotnym jest to, że otrzymane i opublikowane w czasopiśmie Physical Review Letters wyniki stanowiły podstawę zgłoszenia patentowego dotyczącego grzania laserowego obiektów o rozmiarach nanometrycznych o znacznej anizotropii absorpcji optycznej. Zgłoszenie to stanowi niewątpliwie osiągnięcie naukowe dr Mariusza Zdrojka oraz może być przykładem potencjalnego transferu wiedzy od Nauki do Przemysłu.

Podsumowanie

Nie mam wątpliwości, że zarówno osiągnięcia jak i wszechstronna aktywność naukowa, dydaktyczna i organizacyjna dr Mariusza Zdrojka charakteryzują go jako w pełni ukształtowanego i dojrzałego pracownika naukowego. Dorobek naukowy dr Mariusza Zdrojka przedstawiony przez niego jako osiągnięcie naukowe stanowiące podstawę postępowania habilitacyjnego zawarty w cyklu 6 publikacji i jednego wniosku patentowego pod wspólnym tytułem „Badania własności pojedynczych nanorurek węglowych” jest udokumentowany w wiodących czasopismach o liczącej się światowej renomie w środowisku naukowym. W moim przekonaniu dorobek ten jest wyróżniający i wystarczający do nadania mu stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie nauk fizycznych, w dyscyplinie fizyka.

Prof. dr hab. Zbigniew Klusek